

Kolding Kommune

MILJØGODKENDELSE

AF HUSDYRBRUGET PÅ TOLDSTEDGÅRD

GAMMELGÅRDSVEJ 9, 6580 VAMDRUP

*Udvidelse af besætningen
- fra 76 DE til 135,4 DE.*

§ 11

Lov nr. 1572 af
20. dec. 2006 jf.
lovbek. nr. 256 af
21. marts 2017 om
miljøgodkendelse
m.v.
af husdyrbrug.

Dato for gyldighed
24. maj 2017

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning	4
1.1	Sammenfatning	4
1.2	Offentlighed.....	5
2	Afgørelse om miljøgodkendelse	6
2.1	Grundlag for afgørelsen.....	6
2.2	Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
2.3	Meddelelsespligt – anlæg, ejerforhold.....	7
2.4	Gyldighed	7
2.5	Retsbeskyttelse og revurdering.....	8
3	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
3.1	Udformning og opførelse af ejendommens anlæg	9
3.2	Placering af anlægget.....	10
4	Husdyrhold	12
4.1	Husdyrproduktion	12
5	Stald- og lageranlæg	14
5.1	Stalde og ammoniakemission	14
5.2	Lageranlæg	15
6	Foder	16
7	Energi, spildevand og affald	17
7.1	Energi- og vandforbrug	17
7.2	Spildevand herunder regnvand og overfladevand.....	17
7.3	Olietanke og Affald	18
8	Gener fra husdyrbruget	19
8.1	Lugt.....	19
8.2	Fluer og skadedyr	19
8.3	Støj og transport.....	20
8.4	Lys.....	21

9	Anlæggets ammoniakpåvirkning af natur	23
10	Driftsforstyrrelser og egenkontrol	26
10.1	Egenkontrol og dokumentation.....	26
10.2	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	26
11	Bedste Tilgængelig Teknik (BAT)	28
12	Alternative løsninger, ophør og samlet vurdering	31
12.1	0-alternativ.....	31
12.2	Husdyrbrugets ophør.....	31
12.3	Kommunens samlede konklusion.....	32
13	Klage- og søgsmålsvejledning og underretning	33
13.1	Klagevejledning og søgsmål.....	33
13.2	Underretning om godkendelsen.....	33
14	Bilag	35

2 DATABLAD

TITEL: § 11 MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG

DATO FOR GODKENDELSE: 24. MAJ 2017

TILLADT ÅRLIGT PRODUKTIONSOMFANG:

- 275 tyre (50-520 kg)
- 8 ammekøer (>600 kg) med opdræt

svarende til en samlet produktion på i alt 135,4 DE (2014-tal).

ANSØGER/VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Henrik Windfeld Nissen
Adresse	Gammelgårdsvej 9, 6580 Vamdrup
Telefonnr.	4082 4549

VIRKSOMHED

Navn	Toldstedgård
Adresse	Gammelgårdsvej 9, 6580 Vamdrup
Matr. nr.	5c m.fl. V. Vamdrup, Vamdrup
CVR-nr.	26439345
CHR-nr.	46162
Ejendoms-nr.	6210254856
E-mail	hndc@profibermail.dk

KONSULENT

Navn	Lene Egtved Andersen, Kolding Herreds Landbrugsforening
Adresse	Niels Bohrsvej 2, 6000 Kolding
Telefonnr.	7634 1788
E-mail	lea@khl.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7439
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

MILJØGODKENDELSE UDARBEJDET AF

Sagsbehandler	Lise Arp
Kvalitetssikring	Marianne Yde
Journalnr.	17/1739

1 SAMMENFATNING

1.1 SAMMENFATNING

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af, at de stillede vilkår efterleves.

Miljøgodkendelsen indeholder en sammenfatning samt kommunens vilkår, bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Produktionsudvidelsen og anlæg

På Toldstedgård er der en nuværende produktionstilladelse til 180 tyre (40-440 kg) og 8 ammekøer (>600 kg) med opdræt svarende til en samlet produktion på i alt 76 DE (2014-tal).

Med denne miljøgodkendelse kan produktionen udvides, så den fremtidige produktionstilladelse er på 275 tyre (50-520 kg) og 8 ammekøer (>600 kg) med opdræt svarende til en samlet produktion på i alt 135,4 DE (2014-tal).

Udvidelsen af produktionen sker i eksisterende bygninger, og i forbindelse med udvidelsen vil halmladen blive renoveret og inddraget som dybstrøelsesstald, mens staldafsnittet med spaltegulvbokse ikke længere vil blive brugt. Desuden vil der blive etableret en ny halmlade/maskinhus i tilknytning til eksisterende anlæg.

Eventuelle nabogener

Antal transporter med husdyrgødning og halm er de transporttyper, der stiger mest ved udvidelsen. Kommunen vurderer, at transport af husdyrgødningen ikke afviger fra, hvad der må betragtes som forventeligt i et område udpeget til jordbrugsformål. De øvrige transporter er på samme niveau både før og efter udvidelsen. Niveaulet af transporter må derfor antages at være acceptabelt.

Produktionsudvidelsen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Ifølge lugtberegningerne er geneafstandene overholdt, og husdyrholdet forventes derfor ikke at give anledning til væsentlige gener ud over, hvad der er normalt for denne type produktion.

Der vil forsat blive foretaget en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen. Sammenlagt vurderer kommunen, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Påvirkning af natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Nærmeste § 7-naturområde i Kolding Kommune er beliggende ca. 6 km nordøst for staldanlægget. Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 9,5 km nordvest for ejendommen (Vejen Mose), men det nærmeste Natura 2000-område i Kolding Kommune er Svanemosen, som ligger ca. 11 km øst for ejendommen.

Nagbøl Skov er en potentiel ammoniakfølsom skov, der ligger ca. 450 m øst for anlægget.

Der er beregnet ammoniakdeposition hertil, og merdepositionen er under 1 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at udvidelsen ikke har væsentlig påvirkning på særlig værdifuld natur.

Det er vurderet ud fra den store afstand fra produktionsanlægget til Natura 2000-områderne, at nedfald af ammoniak, der skyldes emission fra projektet, ikke er til skade for de beskyttede Natura 2000-områder.

Det er vurderet, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre påvirkninger og bidrag fra andre projekter har skadevirkning på Natura 2000-områderne eller de naturtyper og arter, der forekommer i de internationale naturbeskyttelsesområde, herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Bilag IV-arter

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Toldstedgård. Det kan dog ikke udelukkes, at de forefindes.

Kolding Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer af naturområder, der påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder.

BAT (Bedste tilgængelige teknik)

Projektet skal leve op til et BAT-krav på maksimalt 986 kg N pr. år, som er proportionelt for en produktion af den pågældende type og størrelse. Den samlede faktiske ammoniakfordampning fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 983 kg N pr. år. Projektet lever derfor op til BAT.

Der er ikke noget BAT-krav til fosfor ab lager fra kvægbesætninger.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.2 OFFENTLIGHED

Udkast

Udkast til miljøgodkendelse blev i perioden fra den 1. maj 2017 til den 22. maj 2017 udsendt i 3 ugers høring hos naboer og skønnede parter i sagen og ansøger selv. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Endelig afgørelse

Den endelige miljøgodkendelse blev den 24. maj 2017 afgjort og annonceret på kommunens hjemmeside. Der er henvist til afgørelsen i Kolding Ugeavis den 24. maj 2017. Se afsnit 13 for klagevejledning.

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Miljøgodkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på Toldstedgård, Gammelgårdsvej 9, 6580 Vamdrup. Ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CVR nr. 26439345 og CHR nr. 46162.

Der er i dag en produktion på:

- 8 ammekøer (> 600 kg)
- 2 årsopdræt (kviekalve) (0-6 mdr., stor race)
- 5 årsopdræt (kælvekvier) (6-27 mdr., stor race)
- 180 tyrekalve (40-220 kg)
- 180 unglyre (220-440 kg)

svarende til en samlet produktion på i alt 76 DE (2014-tal).

Husdyrproduktionen udvides til:

- 8 ammekøer (> 600 kg)
- 2 årsopdræt (kviekalve) (0-6 mdr., stor race)
- 5 årsopdræt (kælvekvier) (6-27 mdr., stor race)
- 275 tyrekalve (50-220 kg)
- 275 unglyre (220-520 kg)

svarende til en samlet produktion på i alt 135,4 DE (2014-tal).

Der sker følgende ændringer i forbindelse med godkendelsen:

- Husdyrproduktionen fortsætter i eksisterende bygninger
- Den eksisterende halmlade bliver renoveret og inddraget til dybstrøelsesstald
- Staldafsnittet med spaltegulvbokse nedlægges
- Der etableres en ny halmlade/maskinhus i tilknytning til eksisterende anlæg.

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag er indsendt som skema nr. 94941 første gang den 25. januar 2017 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Supplerende oplysninger er fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen.

2.2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbruget på Toldstedgård, Gammelgårdsvej 9, 6580 Vamdrup i henhold til § 11 i husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser. Godkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de efter hvert afsnit følgende vilkår.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Miljøgodkendelsen indeholder en sammenfatning, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer samt vilkår vedrørende produktionen.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

2.3 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen, herunder også oplysninger om virksomheden.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller produktionsmæssigt uden forudgående anmeldelse til og tilladelse fra Kolding Kommune.

Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser, herunder brandloven mv.

2.4 GYLDIGHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge husdyrbrugslovens § 33 skal der i en godkendelse fastsættes en frist for udnyttelse.

Der udvides i eksisterende bygninger, ligesom der nedlægges et staldafsnit i den eksisterende stald. Den nye halmlade skal dog etableres først, inden den eksisterende halmlade kan renoveres.

Der skal findes nye leverandører og indgås aftaler om levering af tyre. Det forventes, at husdyrproduktionen vil være oppe på fuldt antal dyr i løbet af ca. 4 år. Der søges derfor om en udnyttelsesfrist på 4 år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med baggrund i ansøgningen vurderer Kolding Kommune, at fristen til udnyttelse af miljøgodkendelsen skal fastsættes til 4 år. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist.

Ved udnyttelse forstås i det konkrete tilfælde, at byggeriet er påbegyndt. Der gives yderligere 1 år til at øge husdyrproduktionen.

Det følger af husdyrbrugslovens § 33, at hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøgodkendelsen:

1. Godkendelsen skal være udnyttet inden 4 år fra godkendelsens ikrafttræden.

2.5 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Retsbeskyttelse

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år efter meddelelse af den første miljøgodkendelse. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 UDFORMNING OG OPFØRELSE AF EJENDOMMENS ANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen fortsætter i det eksisterende produktionsanlæg på Toldstedgård. Henrik Nissen ansøger om at udvide produktionen af tyre i eksisterende bygninger. Det er både antallet og afgangsvægten, der forøges ved tyrene, mens produktionen af ammekøer vil være uændret. I forbindelse med udvidelsen vil halmladen blive renoveret og inddraget som dybstrøelsesstald, mens staldafsnittet med spaltegulvbokse ikke længere vil blive brugt. Desuden vil der blive bygget en ny halmlade/maskinhus i tilknytning til eksisterende anlæg.

Til ejendommen hører i dag et halvtag til opstaldning af tyrekalve (A), en ungdyrstald (B), en eksisterende stald (C), halmlade (D) og et maskinhus/kornlade. Der er desuden en foderlade og et gammelt malkeurum i den eksisterende stald, hvor der ikke vil være dyr opstaldet.

I forbindelse med udvidelsen renoveres halmladen og laves til dybstrøelsesstald. I den eksisterende kostald tages staldafsnittet med spaltegulvbokse ud af drift.

Tabel 1. Udformning, materialevalg mv.

Bygning (Nr./anvendelse)	Opført/ Renoveret	Grundplan	Bygningsmaterialer/ Farver	Anvendelse/ Bemærkning
A. Kalveby (ny)	2015	8 x 30 m = 240 m ²	Facader: Beton Sider: sort vindnet Tagplader: lysegrå eternit	Halvtag med tyrekalve
B. Ungdyrstald (ny)	2015	24 x 42 m = 1.008 m ²	Facader: røde sten Gavle: grå stålplader med røde gavlspidser Sider: sort vindnet Tagplader: lysegrå eternit	Opdræt og tyre
C. Eksisterende stald	1972	10 x 26 m = 260 m ²	Facader: gule sten Sider: gule sten og grå stålplader Tag: grå eternit	Ammekøer
	1972	10 x 14 m = 140 m ²		Opdræt og tyre
D. Dybstrøelsesstald (ny)	1978 Renoveret 2017	25 x 25 m = 225 m ²	Facader: gule sten Sider: gule sten Tagplader: grå eternit	Tidligere halmlade nu opstaldning af tyre
E. Maskinhus/ Kornlade	1945/2000	15 x 42 m = 630 m ²	Facade: hvide og røde stålplader Sider: hvide og røde stålplader Tag: grå eternit	Maskiner og korn
F. Halmlade/maskinhus (ny)	Ny	24 x 40 m = 960 m ²	Facade: lys grå og røde stålplader Sider: lys grå og røde stålplader Tag: grå eternit	Halm og maskiner

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i projektet er redegjort for anvendelse af eksisterende bygninger.

3.2 PLACERING AF ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 1,5 km syd for St. Andst i Vejen Kommune og ca. 2,7 km sydvest for Lunderskov, som er nærmeste byzone i Kolding Kommune. Ejendommen ligger i et åbent landskab med Nagbøl skov mod øst. Der er ingen beboelser uden landbrugspligt indenfor en radius af 600 m fra ejendommen.

I henhold til husdyrbrugsloven skal produktionsanlæg, der kan betragtes som nybyggeri, udvidelse eller ombygning overholde bestemte afstandskrav. I dette projekt er det den planlagte renovering af halmladen til dybstrøelsesstald, som er omfattet af afstandskravene – se tabel 2.

Tabel 2. Faktuelle afstande fra nærmeste punkt på anlægget og afstandskrav jf. husdyrbrugslovens § 6. Afstandene i tabellen er mål fra nærmeste punkt fra halmladen (ny dybstrøelsesstald) til områdetypen.

Nærmeste afstand til	Beskrivelse	Afstand	Afstandskrav
Nabobeboelse	Uden landbrugspligt	> 600 m	50 m 50 m
Byzone	St. Andst By	~ 1,5 km	50 m
Sommerhusområde		> 1.000 m	50 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Boring ved Kotrappergyden 10	375 m NØ	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	Lunderskov Vandværk	~ 3 km SØ	50 m
Vandløb (herunder dræn)	Åben grøft	35 m N	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Gammelgårdsvej	25 m N	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed		> 1.000 m	25 m
Beboelse på samme ejendom		~ 18 m Ø	15 m
Naboskel	Matrikel 9e Nagbøl By, Skanderup	35 m N	30 m

Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Der udvides i eksisterende bygninger. Den planlagte stald på ejendommen er beliggende uden for beskyttelseslinjer (skovbyggelinje, kirkebyggelinje, åbeskyttelseslinje, kystnærhedszone) men ligger i skovrejsningsområde.

Der etableres en ny halmlade/maskinhus ca. 20 m nordvest for ejendommen (se bilag 3) og dermed i tilknytning til eksisterende anlæg

Der er flere beskyttede jorddiger i området, og det nærmeste dige ligger i skel ca. 35 m nord for dybstrøelsesstalden.

Ejendommen er beliggende uden for områder udpeget som bevaringsværdig landskab, geologisk interesseområde mv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har i en tidligere ansøgning vurderet, at en bygningsmæssig udvidelse og de deraf følgende ændringer i området kan harmonere med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier i området.

Der bygges ikke ny stald, men en eksisterende halmlade udnyttes til dybstrøelsesstald. Afstandskravene i husdyrbrugsloven er overholdt.

Der etableres en ny halmlade/maskinhus i tilknytning til eksisterende anlæg. Der ligger et dige i skel øst for laden. Diger er beskyttet i museumsloven, og der må ikke foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

Kolding Kommune vurderer, at indretning og beliggenhed af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig og at der ikke foreligger omstændigheder, der nødvendiggør skærpende vilkår til de planmæssige forhold.

4 HUSDYRHOLD

4.1 HUSDYRPRODUKTION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På Toldstedgård er der i dag en § 10-tilladelse fra januar 2015 til ammekøer med opdræt og tyre- og slagtekalve. Der ønskes en større produktion af slagtekalve med en højere afgangsvægt (se nedenstående tabeller).

Tabel 3. Husdyrproduktionen.

	Nudrift (2015)	DE (2015)	Ansøgt (2017)	DE (2017)
Ammekøer >600 kg	8 stk.	5,7	8 stk.	5,7
Småkalve (0-6 mdr., tung race)	2 stk.	0,5	2 stk.	0,5
Opdræt (6 mdr.- kælving, tung race)	5 stk.	2,4	5 stk.	2,4
Tyrekalve (0-6 mdr.)	180 stk.	21,2	275 stk.	30,6
Ungtyre (6 mdr. - slagting)	180 stk.	46,2	275 stk.	96,2
Avlstyre (tung race)	0	0	0	0
DE i alt (2014-norm)		76		135,4

Placeringen af dyrene i de enkelte staldanlæg ses i nedenstående tabel.

Tabel 4. Oversigt over fordeling af dyr i de enkelte staldanlæg.

Stald (nr./anvendelse)	Dyretype	Antal årsdyr	Staldsystem
A. Kalveby	Tyrekalve (50-220 kg)	60	Dybstrøelse
B. Ungdyrstald	Tyrekalve (50-220 kg)	170	Dybstrøelse
	Ungtyr (220-520 kg)	235	Dybstrøelse
C. Eksisterende stald	Ammekøer	8	Dybstrøelse
	Småkalve (0-6 mdr.)	2	Dybstrøelse
	Opdræt (6 mdr.- kælving)	5	Dybstrøelse
	Tyrekalve (50-220 kg)	25	Dybstrøelse
	Ungtyr (220-520 kg)	25	Dybstrøelse
D. Dybstrøelsesstald	Tyrekalve (50-220 kg)	20	Dybstrøelse
	Ungtyr (220-520 kg)	15	Dybstrøelse
Dyrehold i alt	8 ammekøer 2 småkalve (0-6 mdr.) 5 opdræt (6-kælving) 275 tyrekalve (50-220 kg) 275 ungtyre (220-520 kg)		

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen skal til enhver tid kunne få forevist dokumentation, som beskriver sammensætningen af dyr, for derved at sikre sig at årsproduktionen ikke overstiger det tilladte. Dette er muligt via det centrale husdyrbrugsregister (CHR) sammenholdt med gødningsregnskabet.

Der stilles vilkår for at fastholde produktionen på den ansøgte årsproduktion.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for husdyrproduktion:

2. Den samlede produktion må ikke overstige:

- 8 ammekøer, stor race
- 2 småkalve (0-6 mdr.)
- 5 opdræt (6 mdr.- kælving)
- 275 tyrekalve (50-220 kg)
- 275 slagtekalve (220-520 kg)

svarende til en samlet produktion på i alt 135,4 dyreenheder (DE) (2014-tal).

5 STALD- OG LAGERANLÆG

5.1 STALDE OG AMMONIAKEMISSION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen sker i eksisterende anlæg, hvor en halmlade renoveres og indrettes som dybstrøelsesstald. Staldafsnittet med spaltegulv-bokse vil ikke længere blive brugt.

Ungdyrstalden er opført i 2015 og er en dybstrøelsesstald. Stalden bruges til tyrekalve og ungtyre. Kalvebyen er ligeledes opført i 2015 og er et halvtag på støbt plads og afløb til opsamlingsbeholder.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % er overholdt.

Den samlede faktiske ammoniakfordampning fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 983 kg N pr. år. BAT-niveauet er beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 986 kg N pr. år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med projektet renoveres den eksisterende halmlade og indrettes som dybstrøelsesstald. Ved beregning af emissionsgrænseværdien for ammoniak er der skelnet mellem eksisterende og nye stalde.

I det aktuelle projekt anvendes konceptet 'danske kalve', og det kræver velstrøede gulve, hvorfor der er valgt dybstrøelse. Ansøger øger desuden andelen af direkte udbragt dybstrøelse og har redegjort for fravalget af spaltegulve.

Kommunen vurderer, at det ikke er muligt at reducere ammoniakfordampningen yderligere for det ansøgte projekt (se redegørelse i afsnit 8), og at der er anvendt BAT i forhold til valg af teknologi og staldsystem. Projektet overholder det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 986 kg N for dette husdyrbrug. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik, men udelukkende at der leves op til emissionsniveauet. Kommunen accepterer dermed også ansøgers valg og fravalg af bestemte teknikker ud fra, hvad der er proportionalt for den enkelte ejendom.

Under overholdelse af den samlede emissionsgrænseværdi kan ansøger selv bestemme, hvilke ammoniakreducerende virkemidler til opfyldelse af grænseværdien ønskes anvendt. For at reducere ammoniakfordampningen i det aktuelle projekt er andelen af direkte udbragt dybstrøelse øget.

Der stilles på denne baggrund vilkår til de forudsætninger og tiltag, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampning fra stalde og lagre. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af godkendelsens vilkår.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for stald- og lageranlæg:

3. 66 % af dybstrøelsen skal udsprede direkte fra stald uden brug af mellemlager.

5.2 LAGERANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke et anlæg til opbevaring af dybstrøelse. 66 % af dybstrøelsen svarende til 89,4 DE køres direkte ud og resten af dybstrøelsen køres i markstak.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af dybstrøelse foregår i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen og er miljømæssigt forsvarligt. Derfor stilles der ikke yderligere vilkår til lageranlægget.

6 FODER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Halm og hø opbevares i halmlade. Da denne renoveres til dybstrøelsesstald, vil der blive etableret en ny halmlade nordvest for anlægget.

De øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. opbevares i foderladen og i den nordlige ende af ungdyrstalden. Dette leveres i bigbags eller løs vægt. Ved udvidelsen ændres dette ikke.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at de tiltag, der praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne. Derfor stilles fortsat vilkår vedr. opbevaring af ensilage. Der stilles ikke yderligere skærpende vilkår til opbevaring og håndtering af foder.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for fodring og foderopbevaring:

4. Ensilage i markstak og wrapballer, skal placeres et nyt sted hvert år, og må ikke placeres samme sted før efter 5 år.

7 ENERGI, SPILDEVAND OG AFFALD

7.1 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabel 5. Det årlige vand- og energiforbrug.

	Før udvidelse	Efter udvidelse	Procentvis stigning
Vaskevand (m ³)	70	100	43
Drikkevand (m ³)	1.530	2.100	37
Vand i alt (m ³)	1.600	2.200	38
El (kWh)	13.000	14.000	8
Brændstof (l)	7.000	8.000	14

Vand

Husdyrbruget forsynes fra Vamdrup Vandværk. Vandforbruget til drikkevand er i nudrift på 1.530 m³, og forbruget i ansøgt drift er anslået til 2.100 m³. Forbruget til vaskevand af maskiner og stald er i nudrift på ca. 70 m³, og forbruget i ansøgt drift er anslået til ca. 100 m³. Der er ingen markvanding tilknyttet husdyrbruget.

Energi

El-forbruget er på 13.000 kWh i nudrift og anslåes til at stige til 14.000 kWh ansøgt drift. Der bruges ca. 7.000 l dieselolie i nudrift, og forbruget ventes at stige til 8.000 l i ansøgt drift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Forbruget af vand og el forventes at stige med udvidelsen, da der kommer flere kalve i staldanlægget.

Kommunen vurderer, at forbruget er proportionalt med, hvad der kan forventes af en produktion af den pågældende størrelse.

7.2 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND OG OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der afledes ikke sanitært spildevand fra produktionsbygningerne. Spildevand fra stuehuset ledes til septiktank.

Tagvandet fra de gamle stalde løber til dræn, mens tagvandet fra kalvebyen og ungdyrstalden nedsives.

Afløb fra malkerum og gl. stald løber til fortank, hvilket afløbet fra ungdyrstalden også gør, men det er begrænsede mængder af spildevand, da der anvendes dybstrøelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Samlet vurderer kommunen, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Fremadrettet vil der udelukkende blive produceret dybstrøelse, og der er derfor meget begrænsede mængder af spildevand på ejendommen. Der er ingen forhold, der kræver, at der stilles skærpende krav til håndteringen af spildevand og regnvand.

Der skal søges en særskilt spildevandstilladelse til afledning af tagvand fra halmladen/maskinhuset, hvilket sker i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

7.3 OLJETANKE OG AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der findes en 1.200 liters tank fra 2008 til opbevaring af diesel. Tanken er placeret i maskinhuset på betongulv uden afløb. Tankning af diesel sker på en plads med fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Spild kan opsamlles, og der er ikke mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Table 6. Skønnede mængder af affald.

Affaldstype	Opbevaringssted og bortskaffelse	Mængder pr. år
Farligt affald		
Spildolie	Opbevares i olietønder i maskinhuset på betongulv uden afløb. Bortskaffes til godkendt modtager.	200 liter
Motorolie	Opbevares i olietønder i maskinhuset.	200 liter
Medicinrester	Opbevares i stalden og afleveres til dyrlægen.	-
Kanyler mm.	Kanylebeholder i stalden	-
Andet affald		
Opbevaring og bortskaffelse		
Brændbart affald	Container som afhændes til Marius Pedersen hver 4. uge	800 liter
Tom emballage (plast)	Brændbart affald, når de er grundigt skyllede	100 kg
Jern og metal	Produkthandler	-
Døde dyr	Døde dyr placeres vest for foderladen og kan ikke ses fra vejen. De afhentes efter behov af DAKA.	-

Der opbevares sprøjtemidler i aflåst skab inde i det gamle malkeum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vurderes, at håndteringen og opbevaringen af olie og kemikalier er miljømæssigt forsvarligt, såfremt den til enhver tid lever op til kommunens affaldsregulativer. På den baggrund finder kommunen det ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår til ejendommens håndtering og bortskaffelse af affald herunder farligt affald.

8 GENER FRA HUSDYRBRUGET

8.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemission forekommer fra produktionen fra selve staldanlægget og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene (tabel 7).

Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Tabel 7. Geneafstande fra ejendommen til områder (fuld produktion).

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand fra ejendommen til områdetypen	Afstanden fra ejendommen til områdetypen
Byzone (St. Andst By)	193 m	~ 1,5 km
Samlet bebyggelse (Nagbølvej 16)	108 m	~ 1,4 km
Enkelt bolig (Vinklen 4)	61 m	~ 785 m

Nærmest samlede bebyggelse er ved Nagbølvej 16, og afstanden hertil fra anlægget er ca. 1,4 km. Geneafstanden er beregnet til 108 m, og lugtgenekravet er dermed overholdt med en god margin. Den nærmeste ejendom uden landbrugspligt, Vinklen 4, ligger ca. 785 m sydøst for anlægget, og lugtgenekriteriet er dermed overholdt. Nærmeste byzone er St. Andst by i Vejen Kommune. Lugtgenekriteriet er her overholdt ligeledes med god margin.

Da afstandskravene til naboer og samlet bebyggelse er overholdt (se afsnit 3.2), og lugtberegningerne desuden viser, at geneafstandene overholdes, vurderes det, at der sandsynligvis ikke vil forekomme lugtgener i forbindelse med udvidelsen. Ifølge kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Kolding Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone samt samlet bebyggelse i landzone er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

8.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en aftale med Rovfluen i forhold til rottebekæmpelse, som kommer 4-6 gange årligt. Der anvendes snyltehvepse og evt. smøremiddel, når levende fluer opdages.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Det vurderes, at bedriften ikke vil give anledning til fluegener eller problemer med skadedyr, da der er indgået serviceaftaler omkring bekæmpelse af rotter og fluer. Kolding Kommune har desuden ikke kendskab til klager over driften på ejendommen, og vurderer derfor, at det ikke er nødvendigt at stille skærpende vilkår vedrørende fluer og skadedyr.

8.3 STØJ OG TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støj

Der vil kun i begrænset omfang forekomme støj fra bedriften.

Transport herunder støv

Der kan forekomme støv i forbindelse med håndtering af halm og i nogle tilfælde kan støv op-hvirvles i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen ad grusvejen. Dette vil dog foregå uden at være til gene for naboer.

Alle transporter foregår så vidt muligt i dagtimerne og på hverdage. Der kan forekomme transporter herudover. Transport til og fra bedriften vil foregå gennem den nuværende indkørsel via Gammelgårdsvej.

I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et lidt øget transportbehov fra og til ejendommen, men det er primært transport af husdyrgødning, halm og foder der forventes at stige. Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af transporter før og efter udvidelsen (tabel 8).

Tabel 8. Oversigt over antallet af transporter.

Transport fra ejendommen og ud på offentlig vej			
Transporttype	Før udvidelsen (antal/år)	Efter udvidelse (antal/år)	Ændringer +/- (antal)
Levende dyr	25	30	+5
Døde dyr	3-5	5-7	+2
Indkøbt foder/råvarer	15	20	+5
Egne afgrøder	10	10	0
Renovation	12	12	0
Halm	25	45	+20
Diesel/fyringsolie	7	8	+1
Husdyrgødning	0	31	+31
Handelsgødning	2	2	0
I alt pr. år	Ca. 100	Ca. 165	+65

En samlet opgørelse over transport viser, at der før udvidelsen er ca. 100 transporter til og fra ejendommen i forbindelse med den nuværende produktion, og efter udvidelsen vil der være ca. 165 transporter dvs. en stigning på ca. 65 %.

Det er især transporten af husdyrgødningen, der stiger. Transporten af dybstrøelsen foregår direkte fra ejendommen og til markerne uden transport på offentlig vej.

Der vises hensyn, og der tilstræbes, at transporter med dyr, foder og husdyrgødning ikke foretages på helligdage. Der er ikke tæt bebyggede områder på ruten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Støj

Det vurderes, at bedriften har få støjkilder og vil derfor under normal drift have en lav støjbelastning. Kolding Kommune har ikke tidligere modtaget klaget over støj fra ejendommen. Da forbudszonerne på 100 m til nabobeboelse og 200 m til byzone er overholdt, vurderes det ikke nødvendigt at stille skærpende vilkår vedrørende støj.

Transport herunder støv

Gener for de omkringboende i forbindelse med færdsel til og fra ejendommen indgår i vurderingen af den ansøgte produktionsudvidelse jf. husdyrbrugslovens § 19 og husdyrbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Kommunen skal således vurdere, hvilke miljøgener (lugt, støv, støj) naboer og andre vil kunne opleve fra transporten til og fra husdyrbrug, mens selve færdslen på offentlig vej reguleres af politiet.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Kommunen har ikke tidligere modtaget klager over gener fra transporten på bedriften.

Antal transporter med husdyrgødning og halm er de transporttyper, der stiger mest ved udvidelsen. Kommunen vurderer, at transport af husdyrgødningen ikke afviger fra, hvad der må betragtes som forventeligt i et område udpeget til jordbrugsformål. De øvrige transporter er på samme niveau både før og efter udvidelsen. Niveaue af transporter må derfor antages at være acceptabelt.

Det vurderes, at den anvendte transportvej til og fra ejendommen er hensigtsmæssig. Transporterne vil foregå af offentlig vej men under hensyntagen til trafikken i området. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Derfor vurderes det, at der ikke er grundlag for at stille vilkår vedrørende transporten til og fra bedriften.

8.4 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Belysningen i staldanlægget forventes ikke at virke generende uden for bygningen. Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys om aftenen eller om natten f.eks. ved akut behov for dyrlægehjælp eller andre akutte situationer.

Udendørs belysninger er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det forventes ikke, at den udendørs belysning på ejendommen kan være til gene for naboer, og derfor stiller Kolding Kommune ikke vilkår i forhold til lys.

9 ANLÆGGETS AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøvurderingen skal foretages på baggrund af alle ændringer og udvidelser siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode jf. § 26, stk. 2 i husdyrbrugsloven.

Der er foretaget beregninger i det elektroniske ansøgningsssystem. Beregningerne viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er 988 kg N. I nudriften er fordampningen 286 kg N. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 702 kg N pr. år i forhold til nuværende drift.

Ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget efter udvidelsen fordeler sig med 547 kg kvælstof fra staldanlægget og 155 kg kvælstof fra gødningslagre. Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrbrugsloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 15 % i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Reduktionskravet gælder for de stalde, hvor indretningen ændres og i stalde, hvor antallet af dyr ændres eller udvides.

Særligt sårbare naturområder

Jf. reglerne skal der i forhold til påvirkning af de nærmeste sårbare naturområder, herunder § 7-områder, regnes på den samlede merbelastning med ammoniak i forhold til det udgangspunkt, der var gældende pr. 1. januar 2007 (husdyrbrugslovens vedtagelse).

Nærmeste § 7-naturområde i Kolding Kommune er beliggende ca. 6 km nordøst for staldanlægget. Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 9,5 km nordvest for ejendommen (Vejen Mose), men det nærmeste Natura 2000-område i Kolding Kommune er Svanemosen, som ligger ca. 11 km øst for ejendommen.

Særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)

Detaljeret redegørelse for særligt beskyttede arter fremgår af bilag 4.

Ammoniakfølsomme skove

Nagbøl Skov er en potentiel ammoniakfølsom skov, der ligger ca. 450 m øst for anlægget.

En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning.

Der er beregnet ammoniakdeposition på terrestriske naturtyper beliggende indenfor 1.000 m af anlægget. Det drejer sig om en potential ammoniakfølsom skov ca. 450 m øst for ejendommen og en §3-eng ca. 930 m nord for ejendommen i Vejen Kommune.

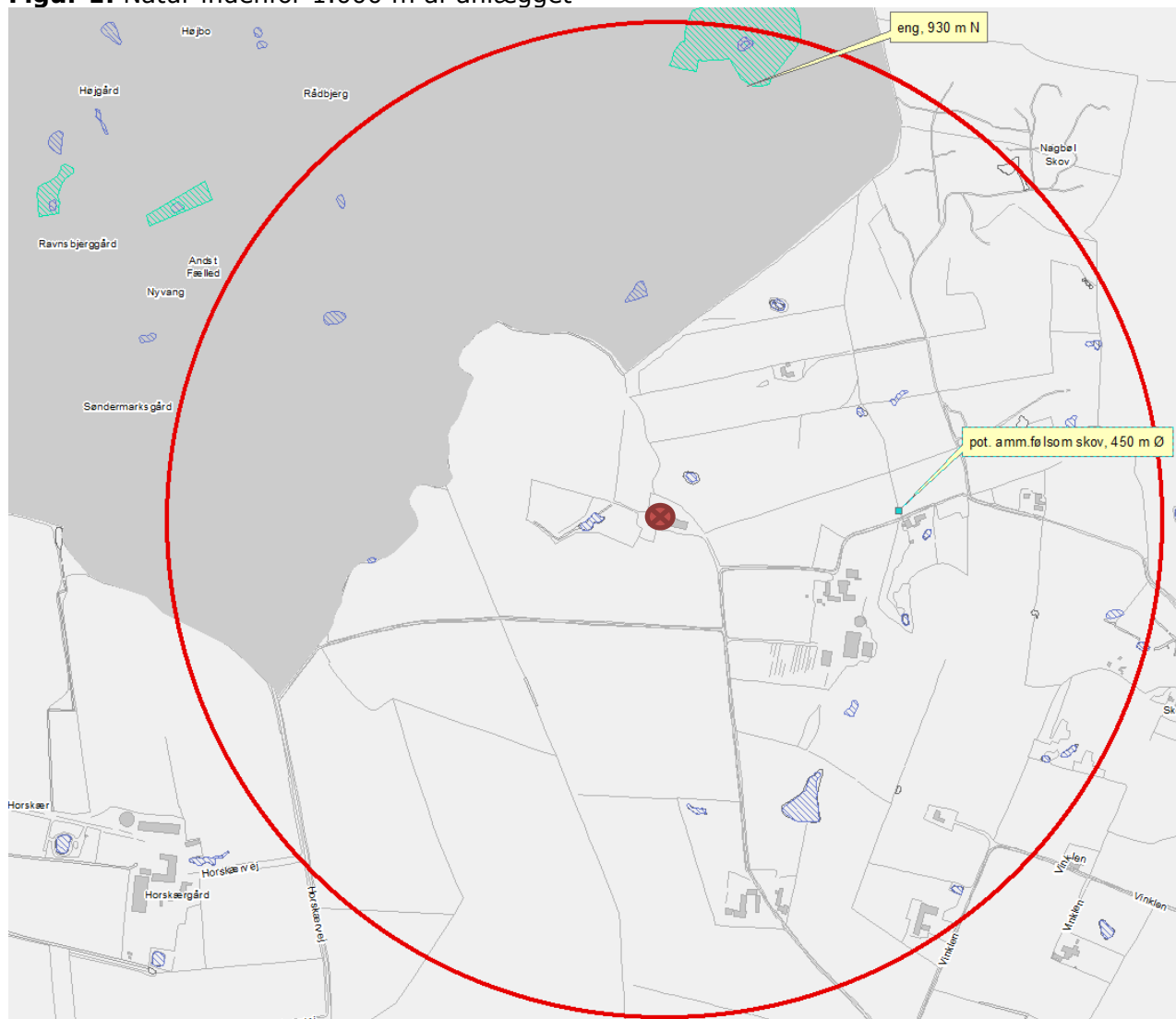
KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der ske væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. I henhold til beskyttelse af disse naturområder er der udlagt bufferzoner, hvilket dog ikke er relevant for nærværende projekt, da nærmeste § 7-område ligger ca. 6 km fra anlægget. Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 15 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem, da ansøgningen er indkommet til kommunen i 2017. Ammoniaktabet beregnes ud fra normtal for kvælstofudskillelsen af dyr (norm 2016/2017).

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % er overholdt for denne udvidelse. Husdyrbrugets samlede emission af ammoniak er vurderet under afsnittet om bedst anvendelige teknik (se redegørelse i afsnit 5.1 og 11.

Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 13,48 kg N.

Figur 1. Natur indenfor 1.000 m af anlægget

Særligt sårbare naturområder

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i umiddelbar nærhed af § 7-beskyttet natur og af et internationalt naturbeskyttelsesområde. Det nærmeste habitatområde ligger ca. 9,6 km nordvest fra anlægget mens den nærmeste § 7-område ligger ca. 6 km nordøst for anlægget i Kolding Kommune. På baggrund af afstanden og opblanding i atmosfæren vurderes, at projektet ikke vil påvirke områderne væsentligt med luftbåren ammoniak.

Særligt beskyttede arter (bilag IV-arter)

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et vandhul (Bastrupdam) beliggende ca. 5 km syd for anlægget. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er spidssnudet frø. Det vurderes, at vandhullets tilstand ikke vil ændre sig som følge af produktionsudvidelsen.

Kolding Kommune har vurderet, at depositionen fra anlægget ikke vil medføre en ændring af naturområdernes tilstand og dermed ikke en ændring af evt. levesteder for bilag IV-arter.

§ 3-eng

Beregningen viser, at udvidelsen giver en mer-emission på 0 kg N pr. hektar pr. år, og Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af engen fra projektet.

Ammoniakfølsom skov

Beregningen viser, at udvidelsen giver en mer-emission på 0,2 kg N pr. hektar pr. år. Da merbelastningen er under 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år, vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af skoven. Projektet forventes derfor ikke at medføre en tilstandsændring af skoven øst for anlægget.

Samlet konklusion vedr. anlæggets ammoniakpåvirkning af beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Samlet vurderer Kolding Kommune, at ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt ikke vil medføre en forringelse af naturområderne, da merdepositionen ligger under 1,0 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionen i det ansøgte projekt vurderes samlet set ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af det nærmeste Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag - hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter. Ligeledes vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlægget vurderes dermed at være i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 samt § 11, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med dette afsnit, idet reduktion af ammoniakemissionen er behandlet andre steder i godkendelsen.

10 DRIFTSFORSTYRELSE OG EGENKONTROL

10.1 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol bortset fra, at forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning registreres i bedriftens driftsregnskab.

I løbet af dagen holdes dyr og stalde under opsyn, så evt. fejl og mangler hurtigt kan udbedres.

Desuden vil der blive udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, hvor forholdsregler i forbindelse med driftsuheld eller uheld er beskrevet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der er en rutine, der sikrer en fornuftig drift af ejendommen. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår. Der står opført egenkontrol-vilkår under de specifikke afsnit.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for egenkontrol og dokumentation:

5. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Husdyrbruget afholder selv udgifterne til dokumentation, undersøgelser og målinger, der står anført i nærværende godkendelse.

10.2 DRIFTSFORSTYRELSE ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af mulige uheld

Uheld ved håndtering og opbevaring af olie. Dieseltanken er placeret på betonunderlag, og der er oliesug. Tanken er ligeledes placeret, så påkørsel ikke er oplagt.

Minimering af risiko for uheld

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og heraf vil fremgå en liste med relevante telefonnumre i forbindelse med driftsforstyrrelser eller uheld. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan, der skal reageres ved uheld.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at det med ovenstående praksis vil være muligt at forholde sig til og modvirke de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der typisk vil kunne opstå på en ejendom af denne type og størrelse. Desuden vil der blive udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvordan der skal ageres i forbindelse med uheld.

Det vurderes, at ansøger har truffet de fornødne foranstaltninger for at forebygge forurening.

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser og uheld.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

6. Senest 1 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, skal der udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og planen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

7. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolind Kommune kontaktes på tlf. 79 79 74 39.

11 BEDSTE TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)

Det skal sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. I begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler, men det skal afvejes på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der er omfattet af § 11 i husdyrbrugsloven, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring, udbringning og behandling af husdyrgødning.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægbrug, er mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug universelle indenfor landbrugsområdet og kan derfor overføres til kvægbrug.

BAT er en retlig standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling.

Vurdering af BAT i dette projekt vil derfor omhandle følgende områder:

- Management
- Staldindretning
- Foder
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning

Ansøger oplyser følgende om anvendelse af bedst tilgængelige teknik:

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

I bedriftens driftsregnskab opgøres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Der udarbejdes sprøjteplaner, gødningsplaner og gødningsregnskab.

Der føres dagligt tilsyn med dyr og stalde så evt. fejl og mangler hurtigt kan udbedres.

Genanvendeligt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug via modtagestation.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld som kemikalier og brand m.v. er beskrevet.

Staldindretning

Ved vurderingen af om en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 11 overholder kravet om anvendelse af BAT til begrænsning af ammoniakemission fra husdyrproduktion, skal der fastsættes en samlet emissionsgrænseværdi for anlægget.

Emissionsgrænseværdien fastsættes på baggrund af en kombination af virkemidler, hvorved der ligesom husdyrbrug omfattet af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier foretages en omkostningsbaseret vurdering af, hvad der kan lade sig gøre.

Alle dyrene i projektet går på dybstrøelse. Den samlede emissionsgrænseværdi for produktionen på bedriften udgør derfor 986 kg N/år.

Ammoniakemissionen fra anlægget er beregnet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Ifølge beregningerne bliver ammoniakemissionen i ansøgt drift i alt 983 kg N/år.

Foder

Der vil blive taget analyser af færdigfoderet i tilfælde af mistanke om uønsket sammensætning eller kvalitet. Der er ikke fastsat vejledende fosforemissionskrav for kvægbesætninger, herunder kødkvæg.

Vand og energibesparende foranstaltninger

Vandforbruget registreres og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.

Belysning i den nye stald er LED.

Opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning

Dybstrøelse opbevares i markstak i overensstemmelse med regler angivet i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG SAMLET VURDERING

Management (ledelses- og kontrolrutiner)

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over husdyrbruget og en effektiv ressourceudnyttelse.

Det vurderes sammenfattende, at husdyrbrugets management er at betragte som BAT.

Staldindretning

For at reducere ammoniakfordampningen i det aktuelle projekt strøs der jævnligt med tørt halm for at sikre tørre overflader på dybstrøelsen, og der køres en større andel af dybstrøelse direkte ud fra stald. 'Dansk kalvekoncept' kræver velstrøede gulve, hvorfor der er valgt dybstrøelse og fravalgt spaltegulve og drænedede gulve.

Desuden giver naturlig ventilation en stor luftudskiftning, hvorved overfladerne holdes tørre, hvilket sikrer mindre ammoniak og færre lugtgener.

Ansøgningen overholder det emissionsniveau, som fremkommer i forhold til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Kommunen vurderer derfor, at projektet lever samlet op til BAT for staldsystemet i det konkrete projekt.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at der er anvendt BAT i forhold til teknologi og staldsystem (se afsnit 5.1). Dermed accepterer kommunen ansøgers valg og fravalg af bestemte teknikker ud fra, hvad der er proportionalt for den enkelte ejendom.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring.

Vand og energibesparende foranstaltninger

Udvidelsen medfører et forøget vandforbrug hovedsageligt et øget forbrug af drikkevand til dyrene. Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

Opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning

BAT for opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning er beskrevet i BREF-dokumentet for bedste tilgængelige teknikker, og en overvejende del af tiltagene beskrevet i BREF-dokumentet er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bedriften efterlever reglerne i ovenstående bekendtgørelse.

Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af husdyrgødningen opfylder kravet om BAT, ligesom det vurderes, at der i forbindelse med udvidelsen tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

Samlet BAT-vurdering

Kolding Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Projektet overholder det fastlagte BAT-niveau for ejendommen. Kommunen vurderer derfor, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Vilkår for at sikre, at emissionsgrænseværdien overholdes, er vilkår 3.

12 ALTERNATIVE LØSNINGER, OPHØR OG SAMLET VURDERING

12.1 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativ

Da udvidelsen kan foregå i de eksisterende stalde, har ansøger ikke overvejet alternative løsninger.

Hvis udvidelsen ikke kan realiseres, vil kvægproduktionen fortsætte som hidtil.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på ejendommen Gammelgårdsvej 9, ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Kolding Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i nærområdet end ved den nuværende produktion jf. afsnittene om lugt- og fluegener samt støj-, støv- og transport.

12.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I tilfælde af husdyrbrugets ophør vil samtlige stalde blive tømt og rengjort. Affald, maskiner og oplagret husdyrgødning m.v. vil blive bortskaffet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at ovennævnte handlinger er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare, og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for rotter.

VILKÅR

- 8.** Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Affald og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager.
- 9.** Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

12.3 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet og under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Kolding
Kommune

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lise Arp', positioned above a horizontal line.

Lise Arp
Biolog

By- og Udviklingsforvaltningen - Landbrug
Nytorv 11, 6000 Kolding

13 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING OG UNDERRETNING

13.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, landsdækkende foreninger og organisationer, som har til formål at beskytte natur og miljø samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Du kan også finde Klageportalen direkte på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke kommer ind via Klageportalen med mindre der er særlige grunde til det. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er beskrevet nærmere i www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du. Hvis du tilhører en af de nævnte grupper, og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere din klage sammen med en begrundet anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Kolding Kommune vil sørge for at sende din anmodning videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen. Du får besked fra Natur- og Miljøklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Hvem kan hjælpe? På www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen. Du har derudover mulighed for at kontakte supportfunktionen på e-mail: nmkn@nmkn.dk eller telefon 7254 1101.

Hvad er klagefristen? Onsdag den **21. juni 2016**. Det vil sige, at klagen senest på den dag skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Du betaler et gebyr på 500 kr. med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Hvis du vil bringe afgørelsen til prøvelse ved domstolene, skal søgsmålet være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

13.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen annonceres den 24. maj 2017 i Kolding Ugeavis med en henvisning til kommunens hjemmeside.

Udkast af uddrag af miljøgodkendelsen er sendt til de berørte parter i perioden den 1. maj til den 22. maj 2017. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Miljøgodkendelsen er desuden fremsendt til en række myndigheder og organisationer. Nedenstående parter har modtaget miljøgodkendelsen eller uddrag af miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Henrik Windfeld Nissen, Gammelgårdsvej 9, 6580 Vamdrup.

Naboer og parter indenfor 222 m (konsekvenszonen)

Poul Christian Møller Olsen	Gammelgårdsvej 6	6580 Vamdrup
Karoline Kirsten Olsen	Gammelgårdsvej 6	6580 Vamdrup
Dorte Windfeld Nissen	Gammelgårdsvej 9	6580 Vamdrup
Thorkil Hansen	Kotrappergyden 10	6580 Vamdrup

Parter med E-post:

- Konsulent: Lene Egtved, Kolding Herreds Landbrugsforening, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding. E-post: lea@khl.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: sesyd@sst.dk

14 BILAG

- Bilag 1:** Vilkårskatalog
- Bilag 2:** Grundlag for vilkår og lovgivning
- Bilag 3:** Situationsplan over ejendommen
- Bilag 4:** Beskrivelse af Bilag IV-arter

BILAG 1 VILKÅRSKATALOG

Miljøgodkendelsen omfatter samtlige aktiviteter forbundet med husdyrproduktionen på Toldstedgård, Gammelgårdsvej 9, 6580 Vamdrup. Ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CVR nr. 26439345 og CHR nr. 46162.

Husdyrproduktionen kan med denne godkendelse udvides til 8 ammekøer (> 600 kg), 2 årsopdræt (kviekalve) (0-6 mdr., stor race), 5 årsopdræt (kælvekvier) (6-27 mdr., stor race), 275 tyrekalve (50-220 kg) og 275 ungtyre (220-520 kg) svarende til en samlet produktion på i alt 135,4 DE (2014-tal).

Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de nævnte vilkår i godkendelsen. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser.

Der er stillet følgende vilkår for bedriften (afsnitsnumrene henfører til godkendelsens afsnit):

2.4 Gyldighed

1. Godkendelsen skal være udnyttet inden 4 år fra godkendelsens ikrafttræden.

4.1 Husdyrproduktion

2. Den samlede produktion må ikke overstige:

- 8 ammekøer, stor race
- 2 småkalve (0-6 mdr.)
- 5 opdræt (6 mdr.- kælving)
- 275 tyrekalve (50-220 kg)
- 275 slagtekalve (220-520 kg)

svarende til en samlet produktion på i alt 135,4 dyreenheder (DE) (2014-tal).

5 Stald- og lageranlæg

3. 66 % af dybstrøelsen skal udsprede direkte fra stald uden mellemlager.

6 Foder

4. Ensilage i markstak og wrapballer, skal placeres et nyt sted hvert år, og må ikke placeres samme sted før efter 5 år.

10.1 Egenkontrol og dokumentation

5. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Husdyrbruget afholder selv udgifterne til dokumentation, undersøgelser og målinger, der står anført i nærværende godkendelse.

10.2 Driftsforstyrrelser eller uheld

6. Senest 1 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, skal der udarbejdes en beredskabsplan. Beredskabsplanen fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, og planen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

7. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes på tlf. 79 79 74 39.

12.2 Husdyrbrugets ophør

8. Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Affald og kemikalier skal bortskaffes til godkendt modtager.

9. Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

BILAG 2 GRUNDLAG FOR VILKÅR OG HENVISNINGER

Nedenstående findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i miljøgodkendelsen og som danner grundlag for denne.

Husdyrbrugsloven: Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om husdyrbrug og erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Naturbeskyttelsesloven: Lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. lovbekendtgørelse nr. 1578 af 8. december 2015 om naturbeskyttelse

Museumsloven: Lovbekendtgørelse nr. 358 af den 8. april 2014 om museumsloven

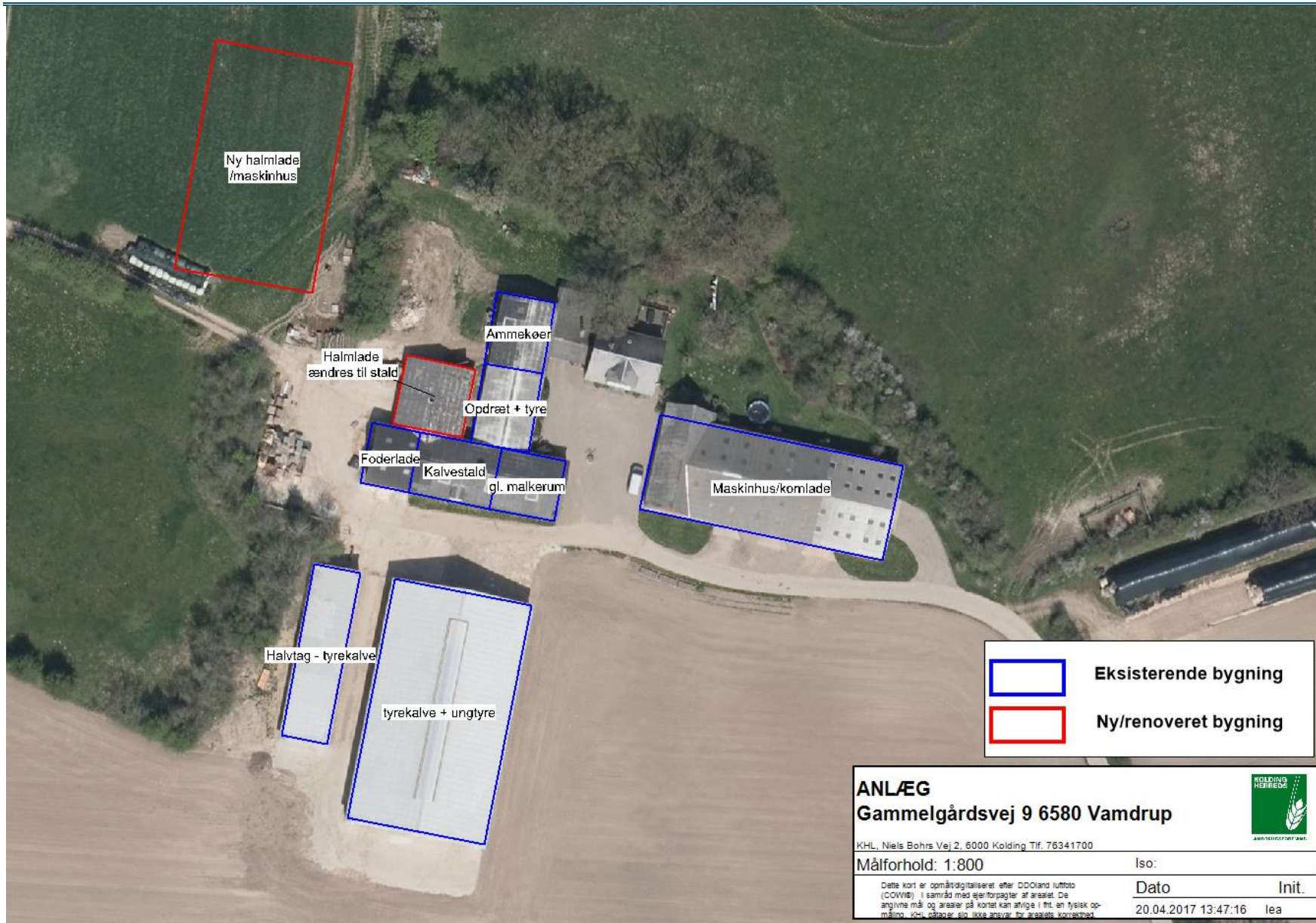
Kommuneplan 2013-2025: Kommuneplan 2013-2025 - Kolding Kommune. Områdeplan 13 - Christiansfeld, december 2013.

Løvfrørapport fra 2009: Overvågning af Løvfrø, Kolding Kommune, 2009, - Udarbejdet af Aqua Consult for Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning, Miljø – Natur og Vand.

Regulativ for erhvervsaffald:

Kolding Kommunes regulativ for erhvervsaffald

BILAG 3 OVERSIGT OVER EJENDOMMENS ANLÆG

BILAG 4 VURDERING AF BILAG IV-ARTER

Nedenfor findes en opgørelse over dyre- og plantearter, som findes eller sandsynligvis findes i Kolding Kommune, eller i naturområder, der modtager overfladeafstrømning fra Kolding Kommune, og som samtidigt findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet eller er en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Nedenstående er for de fleste arters vedkommende udarbejdet på baggrund af "*Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007*"

For arter, der ikke er omtalt i ovenstående håndbog er der suppleret med data fra Miljøcentrenes, Amternes og Kolding Kommunes nyere registreringer og SNS hjemmesider.

Pattedyr

Flagermus er vanskelige at kende fra hinanden og behandles under et. Flagermusene lever af insekter, som de fanger under flugten eller snapper dem i vandoverfladen eller fra blade. I sommerhalvåret opholder de sig oftest enkeltvis eller få sammen i dagtimerne i hulheder i træer, i fuglekasser, under stenbroer, på lofter og lignende uforstyrrede steder. I vinterhalvåret går de i dvale og skal have helst frostfrie og fugtige omgivelser som i hule træer, på lofter og i miner.

Alle danske arter er gået tilbage, men på grund af deres ret ubemærkede levevis er status for de enkelte arter usikker. Flagermus lider især under at de forhindres adgang til deres hvilesteder, og på deres vinteropholdssteder er de særligt sårbare.

Forekomst af de enkelte arter af flagermus i Kolding Kommune er dårligt kendt, men 9 af arterne er kendt fra det sydøstlige Jylland og kan forekomme i kommunen. Det drejer sig om følgende: Damflagermus, Vandflagermus, Dværgflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Skimmelflagermus, Troldeflagermus og Pipistrelflagermus.

Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for eventuelle flagermus i området.

Odder (*Lutra lutra*) lever primært af fisk og er tæt knyttet til vand, især ved vandløb, søer og moser, men kan undertiden forekomme langs kyster.

I Kolding Kommune er der flere observationer af odder fra Åkær Å, Vester Nebel Å, Kolding Å helt ud i Kolding Havn, Seest Mølleå, Dons-søerne og Hartekanal, Fovså, Spangså, Nørreå, Hjarup Bæk ved Søgård Sø og Vamdrup Å (Kongeå). Desuden er den i 2012 og 2013 angivet fra Binderup Mølleå, Solkær Å og Solkær Enge. Den kan således formentlig træffes i hele Kolding Å-systemet med sideløb og tilknyttede søer og moser.

Den er overvejende aktiv om natten, men kan vænne sig til nogen forstyrrelser og være aktiv om dagen. Mulige trusler mod odderen og dens muligheder for at etablere en fast ynglebestand i beskyttelsesområdet er forstyrrelser i levestederne forårsaget af færdsel som f.eks. kanosejads og fritidsfiskeri.

Der findes sandsynligvis ikke odder i nærheden af ejendommen, og der sker ingen driftsændringer på arealerne, som giver øget forstyrrelser i nærheden af vandløb. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke arten.

Birkemus (*Sicista betulina*) lever især i tilknytning til moser og enge. Den skal kunne finde mere tørre lokaliteter i nærheden, hvor den kan overvintre i sin vintersøvn. I ådalene ligger de mest ekstensivt drevne naturområder i Danmark og det er sådanne steder birkemusen kan leve. I Kolding Kommune er birkemus de sidste 10 år fundet i Svanemosen, Kolding ådal, Vester Nebel ådal, Seest Mølle ådal og Spangs ådal og den kan måske vise sig at være endnu mere udbredt og forekomme i de fleste ådale.

Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*) er eftersøgt i Stenderup-skovene i 2003 uden dog at den blev fundet. Stenderup-skovene vurderes til at være en mulig lokalitet for arten.

Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Krybdyr

Markfirben (*Lacerta agilis*) er kendt fra det meste af Danmark, men den er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år og mange bestande er blevet isolerede. Markfirben er helt afhængig af arealer med løst jord ellers sand, hvor den kan grave sine æg ned på sydvendte, solbeskinnede skrånninger. Typiske levesteder er bakkede heder og overdrev med både høj og lav vegetation og spredte buske, klitter og strandoverdrev, kystskrænter, langs solbeskinnede skovveje, i grusgrave og på sandede jernbaneskrånninger.

I Kolding Kommune blev der i 2009 opdaget en lille bestand af markfirben ved kysten nord for Hejlsminde, men ellers er der ingen sikre observationer af markfirben i kommunen i de sidste 30 år. Den er blevet angivet fra bl.a. Svanemosen og Kolding Ådal, men uden foto, så det kan dreje sig om en forveksling med det langt hyppigere almindelige firben. Flere steder i Kolding Ådal systemet synes dog velegnet for arten, og den kan måske også findes andre steder i kommunen.

I forbindelse med projektet sker der ingen ændringer af de nærliggende beskyttede naturarealer. Det vurderes derfor, at levevilkårene for markfirben i området forbliver uændret som følge af projektet.

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) yngler i rene, solbeskinnede, ofte små vandhuller under 100 m². De små larver bliver spist af fisk, men er der tæt undervandsvegetation i vandhullet kan de gemme sig deri. De voksne kan træffes i forurenede og skyggede vandhuller, men her yngler de ikke. Ofte ligger ynglevandhullerne i eller i nærheden af skov. Stor vandsalamander er tæt knyttet til sit ynglevandhul, og de voksne opholder sig for det meste i det eller i nærheden.

Stor vandsalamander forekommer ret hyppig i det meste af Danmark. Den er gået kraftigt tilbage i de sidste 100 år. I Kolding Kommune er stor vandsalamander fundet ret hyppigt i forbindelse med eftersøgning af andre padder. Den er især fundet i en del løvfrøvandhuller beliggende i nærheden af småskove.

Det kan ikke udelukkes, at stor vandsalamander findes i nogle af vandhullerne omkring bedriften. Det vurderes, at bræmmerne omkring søerne er med til at sikre, at markdriften ikke påvirker søerne, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhullerne som levested for stor vandsalamander, eftersom ammoniakdepositionen er meget begrænset til de nærliggende vandhuller. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på arten og dens levesteder.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) yngler især i næringsfattige, evt. brunvandede søer, tørvegrave og moser omgivet af større arealer med ekstensiv drift, hvor den ofte opholder sig udenfor yngletiden. Uden for yngletiden træffes den tæt ved sit ynglested.

I Kolding Kommune er kendskabet til forekomsten af spidssnudet frø ret begrænset, da der ikke foreligger en samlet registrering. I forbindelse med eftersøgninger af andre padder er den blevet registreret som sjælden og spredt over det meste af kommunen. I Svanemosen og i Nørremosen ved Skærsø er der store ynglebestande.

Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller i nærområdet, men da antallet og omfanget af vandhuller, søer og engarealer ikke ændres i forbindelse med projektet, forventes ingen negativ påvirkning af eventuelle levesteder for spidssnudet frø.

Løvfrø (*Hyla arborea*) yngler især i varme, solbeskinnede, vegetationsrige, lavvandede damme nær buskads eller skovbryn. Uden for yngletiden opholder den sig i solbeskinnede buskads ofte af brombær eller i skovbryn nær ynglevandhullet.

I Kolding kommune forekommer løvfrøen ret hyppig på Stenderup-halvøen, omkring Almind-Viuf og ved Stepping. Vejle amt har gjort en stor indsats for arten, og bestanden er 10-doblet siden 1990. Den er dog gået tilbage siden 2004 efter at amtets indsats er ophørt.

Der er ikke registreret løvfrø i umiddelbar nærhed af ejendommen, men det kan ikke udelukkes, at løvfrøen findes i nogle af vandhullerne omkring ejendommen. Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer af vandhullerne og ammoniakdepositionen er lav.

Løvfrø (*Pelobates fucus*) yngler i solbeskinnede, rene vandhuller og småsøer uden fisk ofte omgivet af ekstensiv drevne arealer. Uden for yngletiden forekommer den især på arealer med løs jord eller sand, hvor den nemt kan grave sig ned. Den er kun aktiv om natten, hvor den søger føde på åbne arealer som enge, moser, heder, overdrev og dyrkede marker. Den er sjælden i Danmark og er gået voldsomt tilbage. Den er fundet spredt over det meste af landet med de største bestande i det vestlige Sønderjylland, på Djursland og på Viborg-egnen.

I Kolding Kommune er løvfrøen kendt fra et vandhul nær Vamdrup, hvor der er en meget lille og stærkt truet bestand.

Den blev eftersøgt i 2010 og 2011 uden held, og i 2012 og 2013 blev der udsat haletudser af løvfrøer ud i restaurerede vandhuller i området mellem Drenderup og Vamdrup. Den kan måske findes andre steder f.eks. i den sydvestlige eller nordvestlige del af kommunen, da løvfrø er kendt fra den nordlige del af Haderslev kommune samt nord og vest for Skærsø. Truslerne mod arten vurderes at være isolation og ødelæggelse af yngleområdet, da den har en meget ringe spredningsevne.

Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer af vandhullerne og ammoniakdepositionen er lav. Derfor vurderes det ligeledes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af arten som følge af projektet.

Hverken klokkefrø (*Bombina bombina*), springfrø (*Rana Dalmatina*), grønbroget tudse (*Bufo viridis*) eller Strandtudse (*Bufo calamita*) findes så vidt vides ikke i Kolding Kommune.

Insekter og andre leddyr

I Kolding Kommune er grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*) set uregelmæssigt i Svanemosen - sidst i 2006. Den er tæt knyttet til vandplanten krebseklo, som den borer sine æg ind i. Der er ikke krebseklo i nogle af søerne i Svanemosen, men grøn mosaikguldsmed kan også bore sine æg ind i andre sumpplanter som dunhammer og pindsvineknop. Der findes dog krebseklo i søer i nærheden af Svanemosen, hvor den måske kan have ynglet. Grøn mosaikguldsmed er kendt fra Svanemosen syd for Kolding og det sydvestlige Sønderjylland.

Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*) yngler især i sure, næringsfattige, brunvandede småsøer, tørvegrave og moser med rig vegetation af vandplanter og tørvemoser. I Kolding Kommune er stor kærguldsmed kun kendt fra Svanemosen med et fund i 2003, men er ikke set siden. Efter omfattende rydninger i Svanemosen i forbindelse med et genopretningsprojekt, synes området dog velegnet for arten, og det er muligt, at den kan genindvandre.

Eremit (OSMODERMA EREMITA) og Stellas Mosskorpion (*Anthrenochernes stellae*) er ikke kendt fra Kolding Kommune. De er blevet eftersøgt i Stenderup Midtskov.

Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*) yngler i næringsfattige, klare eller brunvandede søer med rig bredvegetation ofte af hængesæk. Den er meget sjælden i Danmark og i Jylland kendes den kun fra Skærsø (Kolding Kommune). Den har ynglet i de oversvømmede lavninger langs bredden og i tilstødende gamle afvandingskanaler. Den overvåges i NOVANA-programmet af Miljøcentret, hvor den blev set i 2004, men ikke i 2007. Den kan dog godt være der endnu.

Bred Vandkalv (*Dytiscus latissimus*) kendes ikke fra Kolding Kommune.

På grund af afstanden til de kendte levesteder vurderes det, at projektet ikke har nogen negativ indvirkning på disse arter eller deres levesteder.

Muslinger og andre bløddyr

Flodperlemusling (*Margaritifera margaritifera*) kendes kun fra Varde Å – den har desuden været udsat i Skjern Å, Sneum Å samt Kongeåen, men der er ikke kendskab til, om arten har klaret sig.

Tykskallet malermusling (*Unio crassus*) har tidligere været kendt i både Jylland, Fyn og Sjælland, men dens bevaringsstatus i Jylland er p.t. ukendt.

Det vurderes, at landbrugsdriften ikke kan være til skade for arterne.

Karplanter og mosser

Der findes 7 plantearter på habitatdirektivets bilag IV: enkelt månerude, vandranke, liden nøjæde, fruesko, mygblomst, gul stenbræk og krybende sumpskærm. Kun gul stenbræk har vokset i Kolding Kommune i en mose nær Gravens i slutningen af 1800-tallet og ikke set siden.

Der findes 2 arter af mosser på habitatdirektivets bilag IV: grøn buxbaumia og seglmos. Ingen af disse er kendt fra Kolding Kommune.

Samlet vurdering

Det vurderes i henhold til habitatdirektivet, at det er uden for enhver videnskabelig tvivl, at projektet kan have en skadevirkning på Bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Derfor vurderes det, at en nærmere konsekvensvurdering ikke er nødvendig.

Udklip fra vejledningen til habitatbekendtgørelsen – juni 2011 – miljøministeriet.

Det skal vurderes om projektet kan påvirke Bilag IV-arterne væsentligt. Det er en væsentlig påvirkning, hvis projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen eller hvis den gunstige bevaringsstatus ikke kan opretholdes/opnås.

Bevaringsstatus afhænger af den nuværende tilstand såvel som prognosen for dens udvikling.

En *arts* bevaringsstatus anses for gunstig, når:

- 1) data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder,
- 2) artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- 3) der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande.